Taong 1 | TANGGAPAN 700 Ave. Rizal MANILA | MARZO, 1929 | LALAGYAN SA KOREO P. O. Box 849 MANILA | Blg. 2

Humitit ng Sigarilyong Itong Dalisay na Pilipino at
Tangkilikin Ang Inyong Buhay at Lukbutan.

NINFA FILIPINA

SIYANG PINIPILI AT SIYANG KINAGIGILIWAN NG LAHAT
NG HUMITIT PAGKA'T MAY MABANGO AT MAL[illegible]
NA ESOK AT MAY MASARAP NA LASA

Ipinagbibili sa Lahat ng Tindahan

KATUBUSAN

PAGAWAAN NG TABAKO AT SIGARRILYO

501 Clavel, San Nicolas,
Tel. Nos 48070-49524

FELIX VALENCIA
Tagapangasiwa

HIMAGSIKAN

Buwanang Pahayagang gabay na tagapamansag at tagapagsanggalang ng mga tindahan, kalakal, Industria at mga hanap buhay ng mga Pilipino.

Tanggapsn: Manila: 700 Ave. Rizal Sta. Cruz P. O. dox 849 Provincia. Cabanatuan, Nueva Ecija

Wala na Baga Tayong Mga Mata

EDILBERTO PARULAN

Lubhang ang mga pangyayari ay nakalulunos. Ang ating Bayan ay daging-dagi na sa mga kahirapan, at tayo naman ay nagpapakalasing sa mga kasayahan at iba pang libangan. Ang lahat ng ito'y walang ibang magiging bunga kundi ang pagkalubog na lalo sa putik ng kaalipinan.

Ano't hindi tayo magsipagmuni? Kung lilimasin ang mga karanasan ating makikita at mapatutunayan na wala tayong isinusulong sa bahagi ng kabuhayan. Api tayo at alipin katulad din kahapon. Wala na haga tayong mga mata upang malasin at suriin ang mga bagay at ang mga pangyayaring siyang sa ati'y nagdudulot ng kagipitan sa kabuhayan? Tayo'y nagwawalang bahala, at ang pagwawalang bahalang ito ay siyang sanhi ng ating kabusabusan.

Ang ating Bayan ay di titino, at kailan man ay di matatamo ang pinapangarap na pagsasarili, kung tayo'y lagi na lamang sa pag-aalinlangan, sa pagkatakot at kakulangan ng tiwala sa sariling magagawa.

Kumilos tayong lahat at ngayon ang panahon. Ngayon ang panahon upang ipagbunghalitan ang ating matuwid at karapatan. Ngayon ang panahon upang ang bandilang tinina ng dugo ng ating mga bayani kahapon ay maiwasiwas ng malaya at walang kapiling. Ngayon ang panahon upang paminsanang sabihin sa harap ng mga banyaga na tayo'y hindi marunong tumawad sa alin pa mang hirap at pagpapakasakit kung siyang hinihiling ng Bayan.

Huwag nga tayong maghalukipkip ng kamay. Hindi sapat ang magtalumpati na lamang o kaya'y sumulat ng sariling palagay at kuro. Kailangan ang gumawa at tumulong sa mga taong nagsasakit upang mapalaganap ang mga aral ng mga bayani at lalo na ang mga simulain ng Liga Pilipina.

Mayroon tayong mga mata ay ayaw itingin. Kung tayo lamang ay magmamalas, maliwanag na makikita ang mga kagipitan ng ating Bayan. Sa bahagi ng pagsasarili at sa bahagi ng kabuhayan at pangangalakal, tayo'y aping-api at ang nasabing kaapihan ay di dapat isisi sa kangino man kundi sa atin na rin. Tayo'y mapagpabaya, kulang ng pagliingap, pagmamahal at pagtangkilik sa natuturang mga kalahi. Ito ang malaking kapintasan, at dahil din naman sa ugaling iyan, kung kaya't ang mga dayuhan ay siyang namumunini at nagsisiyaman.

Magbago tayo ng gawi. Ang Pahayagang "HIMAGSIKAN" ay di magtitigil hanggang hindi makatupad sa kanyang mga simulain. Mangyayari na sa kagahulan sa salapi ay manglupaypay o kaya'y masuwatan sa kanyang paglabas, subali't ang kanyang mga tauhan, at ang kanyang mga tagapanguna ay di magsasawa, kahit na mapag-isa, sa pagpapalaganap ng mga aral na natutungod sa ikapagkakaron ng pagmamahalan at pagtatangkilikan ng magkakalahi.

Itingin nga ang ating mga mata, at pagaralan ang mga nangyayari sa ating Bayan. Kumilos tayo na parang iisang tao, at huwag matakot. Ipagtanggol ang ating mga kapakanan sa kabuhayan, pagka't kung ang mga nauna sa atin ay nagkamali, sa dahilang ang ating malalawak na lupain ay nakuha ng mga mapagbalatkayong dayuhan na nanagisag ng mga aral na panghibo, tayo naman sa ngayon ay nararapat magpakatalino.

Mga Kuru-kuro ni Pas Wemeg

HIMAGSIKAN.... Iyan ang pangalan ng pahayagan ito, na napalaran naming matunghan.

Sa biglang masid, tila baga isang tambuling umaakit pumagitna sa larangan ng pakikibaka upang tuklasin ang katubusan sa pamamagitan ng dugo; tila baga pambuhay ng alaala ng maluwalhating kahapong lumalang ng sariling kasaysayan. Nguni't hindi... Ang HIMAGSIKAN ay may ibang landas na tinatahak, isang landas na kaiba sa mga inilalarawan ng mabibighaning salita at kailan man ay hindi nakarating sa kanyang hanggahan.

Ang pahayagang ito'y pumagitna nga sa larangan ng pamamahayag upang makitalad, makipagbaka't piliting buwagin ang matibay na kutang tanggulan ng puhunang dayuhang namamayani sa ating kabuhayan. Nguni't ang HIMAGSIKAN ay makikitalad sa loob ng lubos na kapayapaan at walang sasandatahin kundi ang likas at banal na pag-ibig sa lahat ng ganang kanya, na kung dukha man ay siyang mahalaga pagka't siyang kaloob ng Kalikasang naghahandog sa ating lahi ng mga kayamanang sadyang atin at tanging pamana sa sumusunod na lipi.
rapat na tulungan ng sambayanan, niyang

Sa ganyang napakabigat na tunkuling iniatang sa sarili ng HIMAGSIKAN ay narasambayanang dumadaing dahil sa pagkaduhagi. Kailangan na ang tankilikang pinapangarap ng lahat ay isagawa ng boong puso't pagtatapat at italá na muna ang kanyang sariling kabutihan. Ang pagsasagawa'y napakagaang: masdan lamang ang inuugali't ginagawa ng mga dayuhan tungkol sa pagmamahal sa lahat ng ganang kanila't natuklasan natin ang hiwaga na siya nang magtuturo sa atin kung gano ang halaga ng likas na atin.

Ang mga simulaing ikakalat ng HIMAGSIKAN ay kagaya ng pinilakang tubig na umaagos sa mga batis, na hindi ipinagdadamot sa kanino mang nakararanas ng uhaw. Uhaw tayo sa lahat ng uri ng kalayaan, tayo'y lumusong sa batis na iyan, sumimsim ng malamig niyang tubig, at makikitang ang ating mga diwa'y liliwanag, at ang mga hapo'y muling pagsasaulan ng lakas na magpapasigla sa napaparam nang pag-asa't tuloy ang maliit na kaya't iaambag sa kilusan tungo sa tagumpay ng ating mga ginintuang pangarap.

Sa kilusang ito'y hindi lamang ang mga lalaki ang may tunkuling tumulong. Tayo man namang mga babae ay nararapat ding tumupad ng bahaging nararapat nating gawin, upang ang TANKILIKAN ay makapag wagayway ng bandila ng tagumpay, gaya ng pagtatagumpay ng TANKILIKAN ng taga ibang bansa.

Sa susunod na bilang, ay pag-iinutan naming ihanay kung anong uri ng tulong na magagawa nating mga babae, maging isang asawa, maging sa pagkaina, maging sa pagkadalaga.

Cabanatuan, N. E.

KALAHI

Sapateria, Chineleria at Sombreria

—NI—

ALEJANDRO BAUTISTA

Daang J. Melencio Cabanatuan, Nueva Ecija

Ang mga Tsinelas, Sapatos at Sombrerong yari sa amin ay matibay, maganda at sunod sa huling moda. Ang aming manggagawa ay pawang kalahi at sanay sa kanilang gawain. Ang may-ari ang mismong maestro, kaya pinananagutan ang aming yari. Nagbibili ng kagamitan sa lalaki bae at bata.

D. C. REYES

BROKER

Kung sino ang gustong magbili o bumili ng lupa, solar, bahay, makina ng bigasan, truck, automobil at iba pa, makipagalam sa amin. Mga taga lalawigang may mga bagay na di talos sa Mayaila ukol sa negocio ay matutulungan namin.

Tanggapan: 700 Ave. Rizal

Funeraria Henzon

Cabanatuan, N. E. Tel. 52

Alipin ng ibang Lahi ang ating mga Pangunahing Kailangan sa Buhay.

ALIPIN NG IBANG LAHI ANG ATING MGA PANGUNAHING KAILANGAN SA BUHAY

Sa biglang-tingin ay hindi natin nakikita ang masaklap na nangyayari sa kapalaran ng ating pagkalahi; nguni't kung ating paguukulan ng ating masusing pagkukuro ay agad nating mapapansin ang isang masaklap na katotohanang kaipala'y ipagdurugo at ipanghihilakbot ng inyong mga puso kung kayo din lamang ay tunay na Pilipinong nagmamahal sa diwa at kaluluwa ng inyong tinubuan.

Halos araw-araw ay nangyayari na upang tayo ay mabuhay, kinakailangang tayo ay dumulog sa bangan ng ibang lahi; upang masiyahan ang ating pangangailangan at tayo ay mapaloob sa guhit na itinatakda ng pagkakasulong ay kinakailangan ding tayo ay pataopo sa kanilang mga pintuan. Anong saklap na kapalaran ng isang bansa!... Ang bigas nasa mga insik; ang damit nasa mga Americano Hapon at Ingles; ang sasakyan aliwan at iba pa nating mga maliliit na kailangan ay nasa mga dayuhan din. Alin pa kung gayon ang nasa sating mga kamay...? Wala! Mga tutong na kailan man ay hindi mapagsasaligan ng katatagan ng isang lahi.

Saan nagmumula ang kalungkotlungkot na katiwaliang ito na sana'y di dapat masaksihan sa isang bayang paris nitong atin.....? Marami ang nagsasabing sa kawalang tangkilik sa kalahi ng mga Pilipino. Ang iba nama'y naniniwalang dahil sa karuwagan sa pangangalakal ng ating mga mayayaman. At may ilan pa ring nagsasabing sapagka't tayo ay bata pa sa larangan ng hanap-buhay bagay na napagdanasan din ng mga bayang ngayon ay pinapanginoon sa industriya. Alin man ang katotohanan sa mga paniniwalang ito ay sadyang tayo ay dapat nang kumilos. Walang bansang umunlad at naging matatag na umaasa at napaaalipin sa bangan ng ibang lahi. Mámuhunan ang ating mga mayayaman at magkaroon ng tangkilikan; magkaroon ng TANGKILIKAN at hindi maduduwag ang ating mga puhunan. Ang kabatean ng isang lahi sa alin mang landas ng pamumuhay ay hindi nagiging balakid sa pagtuklas ng kaligtasan ng sariling kinabuhay.

Kung alipin ng iba ang ating mga pangunahing kailangan ay gapos ang ating mga kamay sa alin mang dako ng ating mithi. Buksan ninyo sa inyong gunita ang ating kaonting pakikipagalitan sa isang lahing nakalalagom ng malalaking bahagi ng ating hanap-buhay. Sa paniniwalang inapi ang matuwid ng ilan nating kababayan, tayo ay nagdamdam at ito ay pinatutunayan natin hindi lamang sa pamamagitan ng salita, kundi hanggang sa pakikipagbasagan bungo. Nguni't ano ang nangyari...? Nabigo ang ating pagdaramdam sapagka't nakita nating sa pakikipagalitan natin sa kanila'y mga mamatay tayo ng gutom. Isinara nila ang kanilang mga pintuan at dahil doo'y walang madulugan ang ating mga pangangailangan. Nakita na ninyo kung hanggang saan nakararating ang bigat na pinapasan ng isang bayang alipin ang kanyáng pangangailangan... Ang pait ay nakapapasok hanggang doon sa puso at kaluluwa ng isang lahi...!

Ang mata ng sangdaigdig ay napápako sa dakong silangan. Dito niya nakikita ang pamumuntod ng isang malaking balong ng kayamanan. Ang mga bansa ay naguunahang sa dakong ito ay makapaghasik sila ng kanikanilang kapangyarihan sa kalakal at pananalapi. Ano ang mangyayari sa atin kung tayo ay hindi kikilos? Alipin na ang ating pagsasarili'y magiging lubusan pang alipin ang ating kalayaan sa kalakal at pananalapi. Dalawng kaapihang kung hindi malulunasan ay nararapat na nating idalangin sa Diyos na tayo at ang ating bayan ay katkatin na Niya sa mapa ng sangdaigdigan.

Peterno Kunanan

Kabanatuan, N. E.

Celestino P. Ramos

ABOGADO

Tanggapan: 700 Avenida Rizal
Tel. 2-61-48 Sta. Cruz, Manila

HIMAGSIKN

Pahayagang ganap na tagapamansag at tagapagsanggalang ng mga tindahan, kalakal, Industria at mga hanapbuhay ng mga Pilipino

Lumalabas Tuwing Unang Araw ng Bawa't Buwan

HALAGA NG PAGPAPADALA

Paunang bayad sa isang taon .... ₱1.00
Halaga ng bawa't sipi .... ₱ 08
Sa ibang lupain, (sa isang taon) .... ₱2.00

MALAYANG PITAK

ANG HINDI NAKUKUHA SA BARIL AT KANYON AY NAKUKUHA NG TANGKILIKAN.

12

Ang boykoteo na ginawa ng mga Intsik laban sa mga kalakal ng mga Hapon ay isang magandang halimbawa sa atin. Ang labanan ay hindi lamang ginawa sa ng Republika ng Tsina, kundi sa lahat halos ng sulok ng daigdig na pinananahanan ng mga Intsik. Ang init ng damdaming makabayan nila ay gayon na lamang, at hanggang sa pagbibilihan na lamang ng maliliit na mga bagay na tulad ng mga ulam, mga maliliit at walang gaanong halagang paninda ay umabot ang buntot ng labanan nila.

Ang ipinakitang init ng damdaming makabayan ng mga Intsik ay totoong kapuripuri at isang magandang aral sa ating mga Pilipino. Mayroon silang sariling kusa na pinagagalaw ng sariling pagdaramdam ng dahil sa kanilang tinubuan bayan.

Ano naman kaya ang mga Pilipino? Makasunod kaya bahagya man lamang sa ating mga nakitang ginawa nila sa pagbaka at pagpatay sa kalakal ng mga Hapon? Nariyan ang sama na pagdating na sa ating mga kalahi ay nababasag ang banga at nasisira ang regla. Mangyari ay ang karamihan sa atin ay kulang ng init at damdaming makabayan at walang sarili at kusang pagpapakasakit ng dahil sa ating ikabubuti at ikaluluwalhati ng bayang kinakitaan natin ng unang liwanag.

Ano ang sabi ng Pangalawang Ministro ng Industria at Pangangalakal na si Mr. H. W Meh ng Pamahalaang Kuomintang ni Chang Kai-Sheck? "Ang boykoteo ng mga Intsik laban sa Hapon ay hindi matatapos hanggang hindi iginagalang ng Hapon ang mga hangad ng Tsina." At dahil nga sa matigas na bantang yaon ay untiunting yumuyukod ang Hapon, hanggang sa nitong dakong huli ay ipinahayag nang aalisin ang mga kawal na Hapon sa Tsinan sa takot lamang na ipagpatuloy pa ang boykoteo ng mga Intsik laban sa Hapon, at sa pagaalaalang baka sila'y magpatuloy at mawalan ng pamilihan o tindahan ng kanilang mga kalakal.

Sa harap ng ganyang mga pangyayari ay minsan pang mapatutunayan, na kung sa pamamagitan lamang ng baril at kanyon ay mahirap na mapayukod at mapapagsalong ng tabak ang Hapon sa harap ng mga Intsik. Yaon ay totoo, nguni't dahil lamang sa bisa ng isang malaganap na boykoteo, ang malalaki at matataas na hangarin ng mga Intsik ay inotinot na nagtatagumpay. Iyan ang sinasabi naming, ang hindi nakukuha ng baril at kanyon ay nakukuha sa pamamagitan ng boykoteo lamang, na isang mapayapa at magaang sandata sa labanan.

Kailan kaya mangyayari ito sa Pilipinas? Kailan kaya natin mapalalayas ang ating mga kaaway sa Pagsasarili?

Maluwalhating naidaos ang Kapulungan ng ating Mangangalakal

Ang kapulungan ng mga mangangalakal na Pilipino na sinimulan noong ika 6 at nagtapos noong ika 9 ng buwan ng Pebrero ng taong ito, ay maluwalhating naidaos at nagtapos sa isang mainit at maapoy na pagtatalo dahil sa isang kapasiyahang iniharap ng Kin. Jose Avila ng Cebu. Ang nasabing panukala ay nagtatadhanang lakarin sa mga kinauukulan na ituro sa mga paaralan ang pagtangkilik at pagbibigay buhay sa mga kalakal at hanap buhay ng mga kalahi. Gayon na lamang ang pagtátángol at pagsisikap na ginawa ng Kin. Avila, upang pagtibayin ang nasabing panukala. Kaniyang ipinatuwid na maaaring magtagumpay ang pagtangkilik sa ilang panahon lamang, nguni't kung ang ating mga kabataan ay di makatatalos ng pagmamahal at pagtangkilik sa ating mga kabataan ay di makatatalos ng pagmamama mga kalakal ay sa aba ng ating bayan pagdating ng panahon na mangawala at mangamatay ang mga alagad ng tangkilikan. Sa ibabaw ng maningning na pagmamatuwid ng Kin. Avila, ay namatay ng walang pa Jesus ang nasabing panukala at inilibing ng walang kabaong.

(Nasa Pahina 13 ang karugtong)

Ang Katusuhan ng Imperialismo Amerikano

(Maningning na talumpati ng kinatawang HERMAN LABORDE ng partido Comunista ng Mexico)

Minarapat ko ang humingi ng pananalita upang ipahayag ang mga sanhing sa aking palagay ay lubhang mahalaga at kailangan sa hinaharap ng bansang Mexico at ng mga bansa sa America Latina. Sinamantala ko ang pagkakataong ito, upang ibunyag at sabihin ang mga tagubilin sa akin ng mga samahang mapanghimagsik, tulad ng ALL AMERICAN ANTI IMPERIALIST LEAGUE", "HANDS OF NIKARAGUA", at Samahan sa "PAGKAKAISA NG MGA MANGGAGAWA" sa daang babal. Ang halal na pangulo ng Estados Unidos na si Mr. Hoover ay dumating na sa mga baybayin ng Central America. Ang pagliliwaliw ni Mr. Hoover na ito na sakay ng pangdigmang Marryland ng Estados Unidos, ay laging ibinabandila sa mga bansang kaniyang dadalawin sa pamamagitan ng mabulaklak na talumpati na ang paglalakbay na yaon ay dahil sa mabuting paguunawaan at mabuting hangad ng Estados Unidos sa mga kanunog na bansa.

Madali nating makikita at mapatutunayan ang diwa at kahulugan nito alinsunod narin sa talumpati ng pangulong Coolige. Ang mga pahayagang Ingles sa paglalakbay ng prinsipi ng Wales, sa mga bansa sa America del Sur ay sinabing ang paglalakbay ni Mr. Hoover ay dahil lamang sa pagpapalaganap ng kalakal ng Estados Unidos laban sa mabuting tagumpay ng nasabing prinsipi sa kapakanan ng kalakal ng Inglaterra sa Argentina, Brazil at sa Chili. Alinsunod na rin sa mga pahayagang Ingles, ang presidente Hoover ay agente ng kalakal ng Estados Unidos tulad din naman ng prinsipi ng Wales na agente ng kalakal ng Inglaterra. Iya'y walang ibang kahulugan kundi ang digmaan o paglalaban sa pangangalakal ng Estados Unidos at ng Inglaterra sa mga bansang Latina Americana. Hangga noong 1910 ang Inglaterra ang nakapaghahari sa mga bansang yaon na may puhunang LIMANG BILLON DOLAR laban sa ISANG BILLONG DOLLAR lamang ng mga Americano.

Sa kasalukuyan ang labanang ito ng dalawang bansang Imperialista, ay halos nagkakatimbang na lamang ang kaniyang lakas sa pamamagitan ng puhunang LIMANG BILLION AT DALAWANG DAANG MILLIONG DOLLAR ng bawat isa. Ang Inglaterra ay nakapagdagdag lamang ng $200,000,000 lamang laban sa $4,200,000,000 ng mga Americano. Ang matuling pagkakasulong ng puhunang Amerikano sa mga bansa sa Amerika Latina ay ipinanganganib ng gayon na lamang ng Inglaterra. Ito ang sinasabing mabuting hangad ng Presidente Hoover at ng Prinsipe ng Wales, na walang ibang hangad kungdi sa kapakanan ng kanikanilang mga kalakal. Nguni't, ano ang kapakanan nito sa mga mapanghimagsik na Mexikano at mapanghimagsik na mga Latino? Noong 1847, nagbayad tayo ng unang buwis sa pagpapalago lamang ng puhunang Amerikano na nagsamantala sa atin ng mahigit na 50 taon.

Noong 1898, sa politikang maimbulog ay pinalaya ng mga Amerikano umano ang Kuba sa kamay ng mga Kastila, nguni't sa kaniyang sariling kapakanan. Ang enmienda Plat na sinulat ng Kalihim ng Estado Elihu Root, na

(Nasa Pahina 12 ang karugtong)

ALVIS TAILORING
The Most Popular & Successful Tailoring Shop in the City
Ibig ba ninyong maging angkop ang inyong Kasuutan sa inyong Katawan? Pagsadyain ninyo ang Sastreria namin at kayo'y masisiyahan sa aming mga tabas na lapat sa katawan.
Yumayari kami ng kasuutan sa loob ng 24 oras.
111? Ave. Rizal Manila, P. I.

Guzman's Furniture House
Nagbibili ng hulugan at kaliwaan sa lalong mababang halaga ng mga kasangkapan tulad ng APARADOR, ESTANTE, SALAMIN, KAMA, MESA, PLATERIA, mga SILLA, RELOJES, TOKADOR at iba pa. Magsadya kayo sa aming tanggapan at subukin ang aming paglilingkod
LUIS DE GUZMAN
May-ari at Tagapamahala
1539 Azcarraga, Manila Tel. 2-75-71

HINDI MAGSASARILI ANG PILIPINAS SAMANTALANG INGLES ANG KANYANG WIKANG PAMBANSA
ANG PAGBAKA SA WIKANG INGLES NA MAGING WIKANG PAMBANSA AY ISANG HAKBANG NA PALAPIT SA PAGSASARILI

Sinulat ni Mrs. Gisle Sp[illegible]

Ang sumusunod ay siyang salin sa Wikang Tagalog ng mahalagang liham at [illegible] na mayroong kinalaman sa ating Sariling Wika, na tinanggap ng Pangulo ng "Kalipunan ng mga Magbubukid sa Pilipinas", mula sa kay Mrs. Gisle Spitzer sa Viena, Austria, na hindi pa nalalaunang dumalaw sa Pilipinas, na ganito ang sinasabi:

"Sa loob ng panahong aking itinigil sa Pilipinas, ay nagkaroon ako ng malaking hangad na mapag-aralan ang ukol sa mahalaga at maselang suliranin ng wika sa Pilipinas, at sa hinaharap niyang pagsasarili. Pagkatapos ng aking masusing pagsusuri sa bagay na ito, ay dumating ako sa paniniwala na isa sa lubhang mahalaga sa [illegible] inyong bansa na marating ang pagsasarili ay ang ukol sa suliranin ng inyong wika. Nakita ko at aking napatunayan, na sa Pilipinas ay pinipilit na iniuukol ang parang sapilitang pag-aaral at paggamit ng wikang dayuhan ng Wikang Ingles. At napansin ko rin, na ang mga lider ukol sa [illegible] pagsasarili, ang mga nakikipaglaban [illegible] kasarinlang iyan ay mga [illegible] pagsasakit, at hindi gaanong pinah[illegible] ang ukol sa mahalagang [illegible] wika, at ipinipilit pa na W[illegible] tila ang maging Wikang Pambansa, Lengua Oficial, hanggang sa mga paaralan. Hindi man lamang ako nakakita ng mga aklat ukol sa mga suliranin ng wika sa panahong aki[illegible] Pilipinas. Sa aking paghahanap sa mga aklatan ukol sa suliranin ng Wika sa Pilipinas maliban sa isang polyeto ni Mr. N. M. Saleeby na lubhang mahalaga, at dapat [illegible] bayan. Binabanggit roon ang maraming suliranin ukol sa wika at yaon ay aking natagpuan at nabasa noong ako ay pabalik na sa Europa. Ngunit ang nasabing aklat ay hindi rin bumabanggit ng ano man ukol sa suliranin ng wika at pagsasarili ng Pilipinas. At parang dagdag sa maliit, ngunit mahalagang aklat na yaon ukol sa wika, ay aking itinatanong ang ganito. MANGYAYARI BAGANG MAGSARILI ANG PILIPINAS, SAMANTALANG WIKANG INGLES ANG KANYANG WIKANG PANBANSA? Ako narin ang sasagot, na HINDI at KAILAN MAN AY HINDI.

Si Mr. Saleeby narin ang nagsabi sa kanyang aklat na yaon, na kailan man ay hindi mangyayaring maging wika ng pangkaraniwang tao ang wikang Ingles sa buong kapuluan. Ang Wikang Ingles pa nga ang nakahahati sa dalawang pangkat ng mga mamayan, na ang isang bahagi ay ang mga nagpaparangyang nagsasalita ng Wikang Ingles o mga "ilustrado", at isa naman ay ang ipinalalagay na mababa at pangkaraniwang uri ng tao, na nakapagsasalita lamang ng sariling wika.

Kung ang Wikang Ingles ay hindi mangyayaring maging wika ng mga pangkaraniwang tao, hindi mangyayaring maging wika ng mga magbubukid at manggagawa, kundi ng ilan lamang mga "ilustrado", samakatuwid ang bayan ay mahahati sa dalawang bahagi gaya ng pinanganganiban kong hati narin

(Nasa Pahina 11 ang karugtong)

Valeriano Automotive & Electrical School

Dati'y

Philippine Trade & Engineering School

Maliit ang inyong sinasahod . ?

Nais ba ninyong maging Automotive Expert? Magsadya kayo sa Paaralang ito at kayo'y tuturuan na maging maging Expert Automotive Mechanic.

Kumuha kayo ng course sa Certified AUTOMOTIVE ENGINEERING.

Ang cursong ito ang maghahatid sa inyo upang maging Mekaniko ng mga Automobil, Automobile Electrician; Baterry man; at Licenced Driver sa halagang napakababa -₱90.00 kaliwaan ₱120.00 hulugan hanggang sa matapos ang curso.

Walang paaralan sa Pilipinas na magtuturo sa inyo sa ganitong napakababang halaga. Huwag sayangin ang pagkakataong ito.

Sinasagutan namin ang inyong tagumpay o isasauli namin ang inyong salapi.

Para sa dapat malaman ay magsadya o sumulat kayo sa Pangulo.

JOSE A. VALERIANO

P. O. Box 2577 1848 Ave. Rizal

Kasangayon ang Pangulong Manuel L. Quezon sa Tangkilikan.

Ang malamang talumpati ng ating Kgg. Pangulong Quezon, sa bahaging tumutukoy sa "TANGKILIKAN", sintulad sa isang "BOMBANG" pumutok sa piling ng mga nanalig sa bisa ng "TANGKILIKAN".

Nakagulat at di nagpatahimik sa di kakaunti. Naglagay sa alanganin sa di iilan. At sa marami, marahil ay nakapagpalamig din, lalo na sa talagang hindi kapanalig ng "TANGKILIKAN".

Dapua't kung paglilimiing masusi ang lukas na ibig ipakahulugan ng ating Pangulong Quezon, sa pagbanggit niya at pagpuna sa tangkilikan, sangayun sa inilarawan ni G. Pamintuan, ng ito ay magtalumpati sa salo-salo ng mga mangangalakal na Pilipino. sa pa anya-ya ng Kamara de Komersio ng ating Kapuluan, sa halip na makapagpauntol sa kilos ng tangkilikan, pinagtitibay pa nga ito, at lalong binibigiang daan sa lalong ipagkakabisa.

Totoo at sinabi ng ating Kgg. Quezon, na isang panaginip na mahirap mangyari sa katutubong likas ng tawo, ang hintaying ang ating bayang mamimili ay umabot hangang sa "PAGPAPAKASAKIT", sa ikatutupad ng pagtatangkilikan sa panig natin.

Dapua't hindi sinabi ng ating Pangulong Quezon, na kailan ma't magkakasinghalaga ang sa dayuhan at sa kabalat, piliin ang sa iba. Bagkus ang sinabi pa nga'ng ating Pangulo ay piliin at bilhin ang sa kalahi.

Sa biglang pang unawa, tila may hugis ulos sa tangkilikan. Pagka't kung ang ating mga kinakaharap sa ating pangangalakal na mga dayuhan, hindi iiwan ang kanilang mga paraan sa pagbibili, na lagi nang nababalot sa hiwaga, at hahanaping sa mga tapat at bilad na mga paraan ang ginagamit sa paghawak ng kalakal, na makilaban, ng hubad-hubad sa ano mang kalasag, sa mga dayuhan dito, lahat ng kalamangan ay ibiniyaya sa ating mga kaharap na iyan.

12 -P... yan PRES ... Jesús

Dapua't hindi, wala sa gunita ng ating Pangulo, ng kaniyang ligkasin ang tungkol sa tankilikan, ang ganoong palagay. Pagka't alam ng ating Kgg. Quezon ng ilang lihim at hiwagang namamayani sa ating mga kinakaharap na dayuhan sa kanilang mga pagtakal, pagtimbang at pagbibigay ng uri, ng tunay na uri ng kalakal na kanilang ipinagbibili, o ibinigay sa bumibili. Ang mga lihim at hiwagang iyan, mahirap na malingid sa isang Quezon. Kaya't ang kaniyang pagtukoy sa tangkilikan, ay nagbibigay daan ngang ito ay lalong magtumibay.

Alam ng lahat na ang Pilipino sa pagbibili ay tapat. Hindi nilalamangan ag bumibili sa kaniya sa pagtakal. At tapat kung tumimbang. At ang tunay na uri at talagang kalakal na binili ang siyang ibinibigay. Lantaran at walang hiwaga sa mga paraan ng kaniyang pagbibili't pag-aalok ng kalakal.

Papaanong makalalaban sa mga dayuhang lagi na lamang kalamangan ng iniisip sa kaniyang pagbibili. Nasaing ilaban ng lantaran sa mga dayuhan ang ating mga magtitinda, ay isang tunay na pagbubulid sa mga ito.

Ang ganiyan ay hindi maaaring sumaisip man lamang ng isa nating Quezon. Kilala natin siya.

Kaya nga't ang talumpati niya, ay hindi ulos, hindi laban sa tangkilikan, sa tunay na diwa ng tangkilikan. Kailan man, at magkakasinghalaga, kaniyang sinabi na pumiling, bilhan ang kalahi.

Paano ngang hindi natin iintindihing isang tunay na pagkatig ang pagtukoy ng ating Pangulong Quezon sa Tangkilikan?

Hindi nga ulos, kung di pagkatig ang kay Kgg. Quezon sa Tangkilikan.

FRANCISCO LEGASPI

Pangulo ng Komite ng mga "Tindahang Pilipino, Komestibles at Panaderia" ng Kamara de Komersio ng K. P.

1647 Azcarraga, Maynila. K. P.
Telefono 27551.

Obreros Mariqueños
NI
JOSE GUEVARRA

Tindahan: 230-232 Gandara, Manila,
Phone 2-52-98

Nagbibili ng lahat ng uri ng sapatos na matibay, maganda at sunod sa huling moda. Nagsimula kami sa hanap buhay na ito ng taong 1908, at sa 20 taong singkad na iyan ay nagtagumpay kami dahil sa kabutihan ng aming paglilingkod. Subukin ninyong pasukin ang aming tindahan. Magtangkilikan tayo.

BAWIAN NATIN NG TANGKILIK ANG MGA SINELASANG INSIK! SILA'Y KALABAN NG MGA MANGGAGAWA!

Sa lahat ng mga Pinuno at Kaanib ng mga Kapisanang Manggagawa;

hindi malulunasan ay nararapat na na

Sa Bayang Manggagawa at Magbubukid.

Mga Kaisang-Palad:

Ito'y isang panawagan ng inyong mga kaisang-palad na manggagawang sinelerong Pilipino na ngayo'y nasa aklasan. Mahigit nang tatlong buwang singkad ngayong sila'y nakikibaka ng dahil sa ikapapanuto ng kanilang kabuhayan. Lubhang napakahirap ang kanilang dinaranas sa pakikibakang ito; kailangang-kailangan nila ang inyong tulong maging sa pamamagitan ng pampasigla sa kanilang kilusan o sa pamamagitan ng inyong makakayang abuloy. Nananawagan sila sa inyo sa ikapagtatagumpay ng ating pagka-manggagawa at sa ikapapanuto ng kani-kanilang pamilya!

Dalawang matwid ang pinanghahawakan namin sa pakikilabang ito: (a) Upang mapataas ang bayarang pinaiiral sa mga sinelerong nagsisigawa sa mga sinelasang insik, at (b) Upang mapairal ang isang pangkalahatang taripa upang sa gayong paraa'y mapapangyari naman ang makatwirang pagpapaligsahan ng mga may-sinelasang Pilipino at Insik, sa isang dako, at ng mga manggagawa sa mga pagawaang nabanggit, sa kabilang dako naman.

Tungkol sa unang punto ay iminamatwid naming ang bayad na pinaiiral sa mga sinelasang Insik ay napakababa kaysa bayarang umiiral na kasalukuyan sa mga sinelasang Pilipino. Dahil sa di pagkakaparis na iyan, kaming nagsisigawa sa mga sinelasang Insik ay napipilitang magkasya sa baytang ng kabuhayang mababa, samantala'y isinasapanganib pa namin ang kapalaran ng aming mga kaisang-palad na nagsisigawa sa mga sinelasang Pilipino pagka't maaaring mapilit silang pairalan din ng buktot na pamamasunod sa pinaiiral sa amin. Ang mga may-sinelasang Pilipino naman, sa kabilang dako, upang mapagtagumpayan nila ang mga kaagaw sa hanapbuhay ay magpupumilit na mapababa ang baytang ng kanilang mga manggagawa hanggang sa mababang baytang na aming kinalalagyan. Dahil diyan ay kami pa ang kanilang kinakasangkapan upang mapababang lalo ang mababa na naming baytang sa kabuhayan. Sa isang kataga, kami pa ang nagiging dahilan upang mabigo ang mga layunin ng ating mga kapisanang manggagawa at mabigo rin naman ang pag-iral ng isang makatwirang pagpapaligsahan ng mga may-sinelasang Pilipino at Insik.

Ukol sa ikalawang punto ay nababatid naming upang mapairal ang isang tumpak na kompetensiyahan ng mga manggagawa sa mga sinelasang Insik at Pilipino, at gayon din naman ang kompetensiyahan ng mga may sinelasang Pilipino at Insik, ay lubhang tumpak at kanais-nais na mapairal sa magkabilang panig ang isang baytang lamang ng bayaran. Bilang pagsunod sa layuning ito ay humingi kami ng kaunting karagdagan sa ibinabayad sa amin, datapwa't sa halip na ipagkaloob ang makatwirang kahilingang ito ay di't ginagawa pa nila ang lahat ng maaring gamiting kaparaanan upang lalong maging marahas ang kanilang mga panghuhuthot sa mga bata at baguhang manggagawa na kanilang pinagsasamantalahan sa tatlong bayan ng Bulakan (Pulo, Meykawayan at Marilaw), mabigo lamang ang mga nangaring ito ng inyong mga kaisang-palad na welgista, tungkol sa ikaiiral ng isang tumpak na baytang sa kabuhayan at gayon din naman ng isang makatwirang pagpapaligsahan ng mga may-sinelasang Insik at Pilipino.

Alang-alang nga sa ikaiiral ng tumpak na kompetensiyahan, maging sa panig ng mga manggagawa at maging sa mga maumuhunan, at alang-alang sa ikaiiral ng isang katamtamang baytang sa kabuhayan ng mga manggagawang Insik at Pilipino sa bayang ito ay nananawagan kami at buong pusong namamanhik sa inyo na kami'y tulungan upang mabigo ang hangad ng mga manghuhuthot na ito sa manggagawa. Kung mangyayari'y.

HUWAG NINYONG TANGKILIKIN ANG MGA YARING-INSIK NA IPINAGBIBILI SA INYONG POOK!
TULUNGAN ANG INYONG MGA KAPATID SA KANILANG PAKIKILABAN!

Nagpapasalamat kami ng taos sa puso sa inyong walang pagiimbot na pagtulong sa ikapagtatagumpayang aming kahilingan. Ang aming mga pamilya—ang mga asawa nami't anak—ay di magmamaliw ng pagkilala ng utang na loob sa inyo.

Nakikipagkapatiran,

ANG LUPON SA AKLASAN
NG MGA PILIPINO

ANG LAGAY NG PANAHON SA BUWAN NG MARZO

(Sinulat ni EDELBERO PARULAN)

Isa sa mga pag-aaral na mahalaga ay ang nauukol sa pagkilala o kaya'y paghula sa panahon. Hindi ito isang gawaing magaan, baga ma't magagawa ng kahit sino, kung magkakaroon lamang ng tiyaga at sikap sa pagsusuri. Upang makatugon sa mga kahilingan, at upandjng makapagdulot ng kabutihan sa madla, aking pasisimulan sa pitak ng Pahayagang ito ang paglalathala ng mga kaalaman ukol sa lagay ng panahon.

Ngayon pa ay aking ipinagpaauna, na ang paghula sa panahon ay nagkakaroon din ng lisiya, nguni, sa karaniwan ay natitiyak ang pangyayari.

Ano nga ang magiging lagay ng panahon humigit kumulang sa buwan ng Marso? Ito ang nais mabatid ng lahat. Ang Buwan ng Marso, kung hindi man maging katulad ng Pebrero, ay isa na sa labing-dalawang buwan na masasabing maayos at maningning. Bihira ang bagyo sa buwang ito, at sakaling magkaroon man, ang nasabing bagyo ay nangyayari sa mga huling araw ng naturang buwan.

Ang pook na kinalilikhaan ng bagyo ay malayo, alalaon baga'y sa may dakong Guam o kaya'y Yap o dili naman kaya'y sa paligid ng mga pulo ng Palaos. Karaniwan na ang mga bagyong nangyayari sa buwan ng Marso ay tumatahak sa Kabisayaan o kaya'y sa Kamindanawan at tumutuloy sa dagat ng Tsina.

Mainit ang Marzo kaysa Pebrero at bihirang umulan, baga ma't sa buwang ito'y mangyayari nang magpasimula ang pagkulog. Ang hanging ay amihan.

Ikinararangal naming ipakilala sa inyo ang isang bagong tuklas na pamurga na kilala sa pangalang PHIL-NA WATER, isang solucion sientifico ng pinaghalong magnesium sulphate at sodium chloride, na mabisang gamot sa hindi madumi. Uminong kayo ng isang basong karaniwan bago kumain ng PHIL-NA WATER hanggang sa gumaling. Sakaling masasal ang inyong karamdaman ay ipagpatuloy ninyo ang paginom ng ilang beses sa pagitan ng pagkain.

Sa mga reyuma o pananakit ng mga kasukasuan ay uminam kayo ng isang malaking basong puno bago matulog at pagkagising sa kinabukasan at iyinit ninyo ng maligamgamgam ang Phil-na Water at ihagod sa mga lugar ng masakit. Sa hindi pagkatunaw ng kinain, dyspepsia, at nervios ay uminom ng isang basong puno. Sa mga binabalisawsaw at pamamaga ng pantog ay uminom ng isang basong puno at makaitlo sa isang araw tuwing makakain. Sa mga karamdamang likha ng malabis na paginom ng alak, karamdaman dahil sa pagkagutom, ay madaling malunasan kung iinom ng isang basong puno at makalawa isang araw. Ito ay mabisang gamot din sa mga napaghihilo, dinudugo, pamamaga ng tiyan, Bronchitis, mga sakit sa atay at di pagkaihi.

Ang mga lalong kilalang manggagamot ay lagi ng inihahatol ang PHIL-NA WATER. Ito ang "Carabania Pilipina".

UMINOM KAYO NG PHIL-NA WATER AT KAYO'Y GAGALING SUBUKIN NINYO AT MANANAULI ANG DATI NINIYONG SIGLA.

DOSIS:

Sa pagpupurga, mula sa 4 hanggang 6 na onza o kalahating baso na karaniwan ang laki sa laxante, mula sa 1 o 2 onza o ikaapat na bahagi ng isang basong karaniwan. Sa hindi napagkakatulog, mula sa kalahati o isang kutsara bago matulog na susundan ng isang basong tubig.

ANG PHIL-NA WATER AY IPINAGBIBILI SA LAHAT MALALAKING BOTIKA.

MALAKING BOTELLA .... ₱1.44
MALIIT NA BOTELLA .... .75

Ang mga bilin sa pamamagitan ng C. O. D. ay pinaguukulan namin ng madali at maingat na paglilingkod.

THE PHIL-NA WATER COMPANY

INTERISLAND SALES CO. TANGING KINATAWAN
935 Ilaya Manila Tel. 4-89-95

"MABINI"

PANAWAGAN SA IKAPAGKAKAISA NG BAYAN UPANG MAPADALI ANG PANANAGUMPAY NG KANYANG MGA MITHIIN.

KABABAYAN:—

Gagapin mo na sa iyong kakanin, bibihisin ipag-áaral, ipag-áaliw at madlang gugulin maging sa pakikisama at sa pananampalataya ay pakinabangan ka ng iyong kababayan, sapagka't, ang kabuhayan mo ay bunga ng lupain at sikap ng iyong kababayan din.

Makipagkaisa ká sa mga gawang:

PAGTITIPID sa gugulin ng Pamahalaan upang mabayaran ang mga utang nito na sinasaguton ng mga kayamanan ng iyong lupain;

PAGPAPALUSOG AT PAGPAPALAGANAP ng ani, sikap at kalakal na hasik sa sariling lupain at pagpapagod ng iyong mga kababayan;

PAGSISIKAP upang ang pamahalaan ay makapaglaan sa pangangalaga ng Hukbong Pangbansa; at,

PAGSALANSANG AT PAGSUGPO upang ang sino man ay huwag tumuligsa, sumira ó makapusyaw sa mga aral, isipan, gawa at kadakilaan ng mga Bayani ng lahi.

Tungkol sa pananampalataya, pagsikapan mo na ang pamamahala at kapangyarihan ng iyong sambahan at ang mga [illegible] nito, áy maging sariling angkin mo at ng iyong mga kababayan upang matupad yaong isang utos ng ika [illegible] apat na [illegible] ng Pangulong Batayan ng Republica Filipina, na inilagda ni Mabini, na.

"HUWAG PAYAGANG SA LOOB NG "BAYAN MO AY MATATAG ó MAMALA-"GI ANG ALIN MANG SAMBAHAN ó SA-"MAHAN SA PANANAMPALATAYA NA "KUMIKILALA SA KAPANGYARIHAN "NG MGA TAGA IBANG BANSA."

Makipagkaisa ká upang mapigil ang pagkampi ó pagkakahatihati ng Bayan sa mga pangkatin nang dahil sa mga tungklin sa Pamahalaan, sapagka't kung hindi gayon, ang mga maka-malaki at maká-mayayaman ay sasamantalahin ang karapátán mo sa kanilang sarilink kapakanan.

Pinakamatibay sa Lahat

PARA SA NALALAPIT NA MAHAL NA ARAW

Kami ay nalulugod magpagunita na, sa mga araw na iya'y handa kaming maghandog sa madla ng iba't ibang uri ng Sinelas, Kortso, Sapatilya at Sandalyas; palibhasa'y mga yari lamang sa pagawaang ito ang makatutugon sa lalong mga maseselang at pibikang mga pa , kaya't pag sadyain at ng masubukan.

Sinilasan ni

JUAN S. KATINDIG

Pangulong Tindahan 2261 Ave. Rizal — Kasangay 1007 Azcarraga, Tundo

Tel 2-78-68

HIMAGSIKAN

Isang bayang may sarili't katutubong kalayaan
natututong maghimagsik pag-hinamak ang katuiran
isang lahi na ayaw ng paalipin sa dayuhan
pag said na sa dalita'y hinaharap ang libingan.

Gan yan itong Pilipinas, natututong mag himagsik
pagka't ayaw ng pasakop at iyuko ang matwid,
isang Rizal na bayaning may apoy sa puso't dibdib
ang umakay sa mahina't nagtanggol sa bayang amis.

Ang alin mang baya't lahi ay ang tabak
pag nais na ipagtanggol ang paglaya sa watawat
ganyan itong HIMAGSIKAN ibig na ding magpamalas
akayin ang nadidimlan at ituro nga ang landas.

Ganyan ngayon ang hangarin at mithiing nagaling

nang bayang siking-siki sa pahirap at damdamin
kung sa punyal at sa tabak hindi man tayo pinansin
ang batas ng Katarungan: ang sa atin ay sa atin.

S. A. Cordero.

HINDI MAGSASARILI ANG PILIPINAS....

(Karugtong ang nasa Pahina 6)

ngayon dahil nga lamang sa hiram at dayuhang wika.

Sa ikapagtatagumpay ng pakikipagbaka ng dahil sa Kasarinlan, at sa mga simulaing makabayan, ay lubhang kailangan ang pagtulong at pagkatig ng buong bayan, ng mga magbubukid at manggagawa at ng lahat. Ngunit kung ang mga kikilos lamang ukol sa kasarinlang iyan ay ang mga pangkaraniwang tao ay hindi maglayaon lamang tinatawag na mga "ilustrado" at man kung hanggang saan nila dadalhin ng karaniwang yaon ay hindi rin gaanong magtatagumpay ang banal na mithiin.

Katotohanan na si Juan de la Cruz ay nakikinig kung minsan sa mga nagsasalita sa mga miting, kung sariling wika ang ginagamit, nguunit ang mga Juan de la Cruz na ito, ang mga mahihirap na mga magbubukid at mga manggagawa ay karaniwang mga mahihirap, mga api at kawawa, at mga laging pinagsasamantalahan. Sa harap ng ganitong kalagayan ng mga mahihirap at kawawang anak-pawis ay paano nila maaalaman, na wala nang ibang katuwiran at paraan ang mga sinasabing mga "ilustrado", kung hindi sasabihin at maalaman nila sa pamamagitan ng wikang sarili. At ang ganyang mga paraan, ay siyang ginagamit ng mga Imperialista laban sa pagsasarili, at isang katunayan niyan ay ang aklat ni Miss Mayo ukol dito.

Ang pagkaraniwang tao, na ang karamihan ay walang nalalaman at nagagamit kundi ang sariling wika sa Pilipinas, ang laging handa't may malaking nasa sa pagsasarili, ngunit ang kailangan lamang ay maging maliwanag sa kanila ang bagay na ito, at ang talagang landas at layong patutunguhan. Ito ay hindi mangyayaring magawa sa pamamagitan lamang ng mga maiinam at magagandang talumpati, hindi, at kailan man ay hindi, s a p a g k a ' t ang lahat, ang suliranin sa politika at ang kapakanan ng buong bansa ay dapat maging maliwanag sa lahat at upang ang lahat ay makatalos at makasama ay dapat gamitin ang sariling wika at ng sa gayon ay hindi na nangangailangan pa ng mga "interprete", upang matalos ang tunay na diwa at kahulugan ng bawat ibig sabihin at gawin. At ang mga bagay na ito ay madaling isagawa. Kailangan lamang na ang mga pahayagan, mga aklat at mga babasahin, ukol sa kilusan sa pagsasarili ay limbagin sa Sariling Wika. Sa Maynila halimbawa ay sa Tagalog, sa Pampanga at Tarlak ay Kapampangan, sa Pangasinan ay Wikang Pangasinan, sa Ilokano ay Wikang Ilokano sa Bisaya ay Wikang Bisaya, ibp.

Kung ganito ang gagawin, ang mga magbubukid at mga manggagawa, at mga pangkaraniwang tao, ay makatatalos, at makauunawa at makadadama, na ang kilusan sa pagsasarili, ay kilusan din nila at dahil sa kanila, at sa gayon ay magiging pangatawanan at buong puso ang kanilang gagawing pagpapakasakit. Iyan ang dako ng mga pangkaraniwang tao sa Pilipinas.

Dumako naman tayo sa panig ng sinasabing mga ilustrado o mga taong nagsasalita ng wikang dayuhan tulad ng Ingles at Kastila. Ipagpalagay natin ang isang bagay kahit hindi mangyayari. Halimbawa na sa loob dalawangpu o limangpung taon ang lahat ng tao sa Pilipinas ay makapagsalita na ng Ingles, at Ingles nalamang ang wikang kanilang ginagamit, ay ano ang mangyayari? Hindi baga

A NOLASCO
(HATTER)
311 J. Luna, Manila
Nagbibili ng lahat ng uri ng sombrero. Naghuhulma at nagaayos sa nais ng nagpapagawa. Sampung taong singkad na kami sa gawaing ito, kaya't maipagmamalaki namin ang aming paggawa. Subukin ninyo ang aming paglilingkod.

[illegible] lat ng paraan sa isip, sa wika, sa politika at sa labat ng gawi? Ano ang sabi ni Dr. Rizal sa kanyang "Filibusterismo" noong hinihingi natin maparis sa Kastila: "Hinihingi ninyo ang timbang na karapatan, ang kapares ng Kastila sa ugali, nguni't hindi ninyo nata- [illegible] matay, ang pagkalugami ng inyong lahi... Ano ang magiging waks sa huli? Bayang walang sariling tigas ng pananalig, isang bayang walang kalayaan, at ang lahat ng bagay ay pawang hiram..."

Ang panahon ngayon ay bago at iba na sa panahon ng Kastila, na hindi na kailangan ang pagsamo, nguni't pinipilit naman kayong pagamitin ng wikang dayuhan.

Ang inyong pagkakamali ay ang pagtanggap na ang Wikang Ingles ang maging Wikang Pangbansa at hindi ninyo paglaban at pagutol dito. At kung ito ay hindi masasabing pagkakamali ay isang pagkukulang naman.

Ang bawat tao o mamayan na may nais ng kasarinlan ay kailangang magkaroon ng pagsasakit ukol sa suliranin ng wika. Ang lahat ng mayroong ibig ng kasarinlan ay dapat bumasa ng mga aklat sa sariling wika, at ipakipaglaban ang suliranin ng wika ng lahi. At ang sino mang ang hangad ay kasarinlan ay dapat na magsalita at sumulat sa sariling niyang wika o wikang sinuso nila sa kanyang ina.

ANG PAKIKIPAGBAKA LABAN SA WIKANG INGLES, NA SIYANG MAGING WIKANG PANBANSA AT MAGING WIKANG OPISYAL SA MGA PAARALAN AY NANGANGAHULUGAN NG ISANG HAKBANG PANG PALAPIT SA MADALI NG IKAPAGKAKAROON NG KAGYAT, LUBOS AT GANAP NA PAGSASARILI NG PILIPINAS.

GISLE SPITZER

Viena, Austria.

ANG KATUSUHAN NG IMPERIALESMO . . . . . .

(Karugtong ang nasa Pahina 5)

isinama sa konstitusion ng Kuba noong 1902, na pinilit nia ang bagong Republika ng Kuba ay huag makalagda ng ano mang kasunduan sa ibang bansa kung walang kapahintulutan ng Estados Unidos, maging sa pagbibili o paupungupahan ng kaniyang mga lupain at dagat. Naglaan pa ng mga sadyang pook para sa mga sasakyang pangdigma ng Estados Unidos sa kaniyang pakikialam sa mga suliranin ng Kuba. Sa tulong ng inmienda Plat, ang look ng Guatamano, isa sa mga pinakamaganda at pinakamainam sa daigdig ay sinakop na ng Estados Unidos. Pagkatapos ay kinuha pa ang isang pulo roon at inilagay sa kamay ng mga militar, upang ilaan umano sa mga kaligaligang [illegible] likhain. Sa loob ng mag[illegible] [illegible] Crowder, ang [illegible] [illegible] sa pamamagitan ng mga [illegible] mang sa pamamagitan ng [illegible] galing sa Estados Unidos. [illegible] ng 1919, ay dalawang libong [illegible] nanatili sa pulong yaon upang [illegible] ang konserbador na Presidente Garcia Menocal, na siyang nanindigan sa kanilang pananalapi sa ngalan ng National City Bank. Ang National City Bank [illegible] Wall Street ay siyang nakapagkabari a [illegible] nagmamayari ngayon ng mga daang bakal sa Kuba at sa mga asukal na kanyang ang 90% ng nasabing pulong; na ang ibig sabihin nito ay halos nasa kamay nila ang kapakanan at pagaari ng boong bansa. Iyan ang sinasabing kalayaan ng mga Kubano. Isang dalubhasang manunulat sa hilaga ng Amerika ang nagsabi ng ganito: Ang kalayaan ng Kuba ay katulad lamang ng kalayaan ng Long Island.

Noong 1899, sa panahon ding yaon pinalaya nila ang Kuba ay ikinabit naman nila ang Porto Rico sa kanilang bansa. Ang Porto Riko ay isang bansang sa kasaysayan, sa wika at sa kulay ay tunay na kastila, nguni't napilitang mapalit ng tunay na diwang Amerikano. Ang wikang Ingles ang ipinilit na wikang pangbansa, at sa gayon ang Porto Riko ay napilitang maging "HALUAN" (Anglo Saxon). Noong 1903, si Roosvelt tulad din naman ni Presidente Hoover, na mga republikano ang nagtatag ng sapilitang pagpapatupad ng kaniyang kapangyarihan at tumulong sa himagsikan na Panama, siniil ang Columbia at hinu-

SASTRERIA

NI

TEODORO BRIONES

Daang Ilaya 820 Tundo, Manila

Yumayari ng kasuotan sa loob ng 24 oras. Magkakaroon ng Dry Cleaning sa lilipat na buwan.

kay ang kanal ng Panama na naipagbili sa kanila ng $10,000,000.

Ang Republikang Dominiko noong 1905, ay napasailalim nila sampu ng mga aduawana sa loob ng 50 taon. At noong 1916 sa di umano'y himagsikan doon ay pinakialaman ng mga marinong Amerikano na ipinahayag ang LEY MARSIAL. Ang pamahalaang Dominiko ay napilitang nalansag at bumagsak ang kanilang pangulo. Ang kongreso ay bumagsak din at ang kanilang lakas ang kinilalang kapangyarihan, naging tagapagbatas at punong tagapagpatupad. Ang pamahalaang diktador ng mga militar ay tumagal hangang sa taong 1924 na ang Sto. Domingo ay napilitang sumailalim ng isang kasunduan na tatangkilikin lamang ng Estados Unidos.

PADALA KAYO NG
HIMAGSIKAN
sa inyong TAHANAN

MALUWALHATING NAIDAOS......

(Karugtong ang nasa Pahina 4)

Hindi namin nais tawaran ang makabayang pagkilos ng ating mga mangangalakal at ikinararangal naming sabihin na sa oras na magkapalad kaming makatunghay ng mga unang babala ng kanilang pagpupulong ay amin ng naidalangin na magtagumpay nawa sila sa makabayan nilang hakbang na ito. Maging parang isang hudya nawa ito upang ang ating mga kababayan ay bumangong parang iisang tao at hadlangan ang walang humpay na panghuhuthut ng puhunang dayo. Nguni't sa harap ng ganitong pangyayari ay tila nagaalinlangan kami, sapagka't kung sino ang kaunaunahang dapat magpamalas at manguna sa paghanap ng mabisang lunas upang ang ating bayan ay magising ay sila pa ang siyang nagpawalang halaga. Ibig nga naming magalinlangan sa hakbang na ito ng ating mga mangangalakal.

NATIONAL
TRADE AND ENGINEERING COLLEGE
CHARTERED AS AN EDUCATIONAL INSTITUTION
MANILA, P. I.

COURSES OFFERED IN

Radio Communication
Leading to Radio Operator

Radio Mechanics
Leading to Radio Technician,

Applied Radio Engineering
Leading to Radio Expert

Electrical Engineering
Leading to B. S in E. E.,

Automobile Driving
Leading to Licensed Chauffeur,

Automobile Mechanics
Leading to Automobile Mechanic,

Automobile Engineering
Leading to Automobile Engineer,

Mechanical Engineering
Leading to B S. in M. E.,

Write the Director, NATIONAL TRADE AND ENGINEERING COLLEGE
843 Lepanto, Manila, P. I., for particulars.
P. O. Box 2643

Mga Balita Ukol sa Iba't Ibang Kilusan sa Pagpapalaganap ng Pagtatankilikan.

Walang tigil ng pagpapalaganap ang mga kawal ng tangkilikan sa iba't ibang mga bayan at lalawigan. Noong ika 22 ng Enero, ng taong ito ay isang malaking miting ng idinaos sa Ildefonso, Bulakan sa harap ng may mahigit na 2000 katao. Gayon na lamang ang sigla ng nasabing miting at namayani ang diwa at adhikain sa pagtangkilik sa ating mga kalakal at hanapbuhay. Sa mga nagsalita ay kabilang ang kilala at bantog na moralistang si G. Edilberto Parulan, sila G. Paulino Legaspi at Honorato Gabriel na kinatawan ng Pagawaan ng sigarilyo at tabakong Katubusan at gayon din ang pangulo ng kilusan sa pagpapalaganap ng Tangkilikan na si G. Juan Feleo. Matapos ang masisiglang na talumpati ng mga kawal ng tangkilikan ay namahagi ng mga sigarilyo at tabakong yari sa Katubusan ang mga kinatawan nito na lubos na pinasasalamatan ang mga pinagbigyan.

Noong ika 23 at 24 ng Pebrero ay malaking miting din ang idinaos ng mga kawal ng Tangkilikan sa mga nayon ng Tansang Luma at Anabo 1o, na nasasakop ng bayan ng Imus, Cavite, at tulad din ng mga miting sa San Ildefonso ay naging masigla ng gayon na lamang. Sa mga nagsasalita ay kabilang sila G. Jacinto M. Manahan, pangulo ng katipunan ng mga magbubukid at si G. Juan Feleo na pangulo naman ng kilusan ukol sa Tangkilikan. Matapos ang masiglang miting sa Anabo ay pinagkaisahan ng lahat ng dumalo na gumawa ng isang malaking manifestacion sa isa sa mga araw sa mahal na araw sa mismong kabayanan ng Imus upang tutulan ang paniningil ng buwis sa mga kuchero at karitonero na ayon sa mga alagad ng Tangkilikan ay di na dapat umiral sang-ayon sa batas bilang 3422 na may bisa mula pa noong unang araw ng Enero ng taong 1928, ala-alaong baga'y isang taon at dalawang buwan na ngayong sikad na dapat maluwagan ang bababag-habag na mga kutsero at magkakariton. Kasama rin na pamahayag na ito ang mga may maliliit na tindahang Pilipino na hindi nakapagbibili ng higit sa ₱200 00 sa loob ng isang trimestre sapagka't ayon din sa mga alagad ng tangkilikan ay dapat ding ito ay huwag pabuwisin ng Rentas Internas sapagka't ito ay di saklaw na batas nito ayon sa Godigo Administrativo na may bisa mula pa noong 1917. Gayon na lamang ang pagkamangha ng lahat ng ito ay iyulat ng mga kawal ng Tangkilikan at naibulong tuloy ng marami sa sarili na matagal din pala silang napagsamantalahan ng kanilang mga punong bayan at ingat yaman. Dito nila ganap na napagkilala na lubhang napakahalaga ang pagkakaisa at dahil sa kawalan ng mga pagaapaliwanag ay nagagawa tulay ng ilan nating punong na sa kapangyarihan ang mga ilang hakbang na di ipinahihintulot ng batas. Dahil nga sa ganitong pangyayari ay nangako tuloy ng namamatnugot ng pahayagang HIMAGSIKAN na kaniyang tatagalugin at ilalathala buwan buwan ng batas ukol sa rentas internas.

Sa ika 9 ng Marzo sa ganap na ika 5.30 ng hapon ay isang malaking miting ang idadaos sa Cabanatuan, Nueva Ecija ng mga kawal ng Tangkilikan. Mga kilalang mananalumpatig tulad nila G. Edilberto Parulan, Isabelo Tejada, Paulino Legaspi at Jacinto Manahan ang magsisipagsalita, gayon din naman ang mga kilala at litaw na mga makabayan sa bayan ng Cabanatuan tulad nila G. Paterno Cunanan at G. Antero Gempesaw at iba pa ay kabilang sa mga inaasahang magpapaningning ng nasabing miting. Inaasahang gayon na lamang ang magiging sigla nakikita ay ang paghahanda at abalang-abala ngayon sa nasabing miting ay ang mga litaw na kasipsohan sa Cabanatuan. Huwag nga nating kaligtaang di daluhan ang malining natin ang matatayog na kurokurong dalahad ng mga kawal na ito ng bagong simulain.

Iniwasiwas sa San Pablo, Laguna, Ang Bandila ng Tangkilikan.

Noong ika 16 ng Pebrero, si G. Ddilberto Parulan, tanging katuong ng Pahayagang ito, ay nagsadya sa Bayang San Pablo, Laguna. Siya'y sinalubong ng maraming tagahanga at mga kaibigan. Nagkapalad siyang makadalo sa pulong ng mga alagad ng Bayan.

Noong hapon ng nasabi ring araw, isang banda ng musika ang lumibot sa iba't ibang dako ng bayang San Pablo na kasama ang malaking babala tungkol sa idadaos na pulong pangbayan ni G. Parulan.

Binanggit ni G. Parulan ang kaapihan ng bayan at ang pagkakatali nito sa tatlong bato ng kaalipinan; kaalipinan sa pananampalataya, kaalipinan sa pulitika at kapatiran sa pangangalal. Mahahalagang mga matuwid ang inilahad, na sa bawa't pagtigil ng nagsasalita ay sinusuklian naman ng Bayang nanonood ng mga papuri at maatikabong pagakpakan.

Binanggit din ni G. Parulan ang kasaysayan ng Tangkilikan, at kanyang sinabi na ito'y hindi dapat maging bago sa pangdinig ng marami, pagka't iyon din ang Liga Pilipina. Kanyang tiniliri ang mahapding sugat ng Bayan ang kaapihan sa pangangalakal at ang kakulangan sa pagtatangkilikan ay pinag-ukulan ng magagandang pagmamatuwid. Mahigit sa dalawang oras na nagsalita si G. Parulan na ikinasaya ng bayang nanood.

Ang Tunay ŋa Paala-ala sa Lahat ŋg Mahiligin sa Mabuting Hanap Buhay

M. E. A. Oriental Engineering School

Daang Ave. Rizal Blg. 1901, Maynila

Bakit palilipasin pa ang panahon? Ang lahat ay nasa kaarawan ng ating pagsisikap, hindi lamang ang tayo'y umasa sa ang tao'y hindi nagaral ng matagal ay walang inaantay, hindi ang tayo'y umasa sa iba, ito'y ikapagtitipid ng ating sariling kababayan, ikapagdadagdag ng ating maikling hanap buhay, tayo'y pawang manggagawa, tayo'y mahiligin sa kalakal, at bakit hindi sikapin ang ikaayos ng ating sarili?

Itinayo ang Paaralang ito sa kapakinabangan ng lahat, walang tinatangi mahirap man ay maaari ding makapagaral at maaaring maipagkapuri ninyo ang inyong matutuhan, tingnan, at subukin.

Narito ang bilang ng aming mga itinuturo:

1. Commercial Electrical Engineering Course.
2. ,, Automobile Engineering Course.
3. Auto Mechanic
4. Auto Driving
5. Principles of Battery repair and adjustment.
6. Vulcanizing, Practical and theorical.
7. Fine Arts D. L. P. complete combination theory and Practice
8. English & Spanish Practical and theorical
9. Physical Culture
10. Shorthand and Typewriting combined or separate.

Magaral kayo sa aming paaralan, huwag panghinayangan ang kaunting gugol, at masisiyahan kayo sa inyong matutuhan, tuturuan kayo ng aming mga sanay na Guro at maalaman ninyo ang bawa't lihim tangi ang makapagdudulot sa inyo ng kaginhawahan, ay makapag iimpok pa kayo. at maaring kumita ng maraming salapi, at dahil dito'y walang ibang inaantay kayo kundi ang paaralang ito, malaya, paaralan ng ating sariling pagsisikap.

D. L. PABELLANO
Pangulo

KUPON

M. E. A. Oriental Engineering School
1901 Ave Rizal, Maynila

Ako po ay naakit ng buong sigla ng mabasa ko ang inyong palathala ukol sa inyong paaralan, mangyari lamang na ako'y inyong padalhan ng isa sa inyong salin ng mabuting paliwanag.

Pangalan .... Tinitirahan ....

G. ARANA

CONTRATISTA DE PINTURAS
DE
CASAS Y CARATULAS

709 Azcarraga, Manila
TEL. 4-82-54

Farmacia E. Sulit

Sta. Rosa, Nueva Ecija

FUNERARIA HENZON

Cabanatuan, Nueva Ecija

Tel. 52

TINDAHAN PILIPINO

NI FRANCISCO LEGASPI

1645-1647 Azcarraga, St. Cruz, Manila, K. P. Tel. 27551

(PUHUNANG GANAP NA PILIPINO). Ang Lahat ay Aming Katulong ay mga Pilipino rin

Ina-anyayahan namin ang aming mga kalahi dini sa "Tindahang Pilipino", ang inyong tulong at kandile ay lubhang kailangan namin upang kami ay mngkaroon ng lakas at pagunlad.

Ang paniniwalang "Murang Lahat" ang nabibili sa mga tindahan ng Dayuhan kay sa mga tindahan ng Kalahi, ay mapabubulaanan namin sa inyo, kailan ma'y kamarapating kami ang bilhan at Tangkilikin

Dito sa aming "Tinhang Pilipino," na na sasa daang Azcarraga; Blg. 1645-1647, malapit sa Palenke ng "Dulumbayan". Sta. Cruz Maynila, K. P., Tel. 27551, ay makabibili kayo sa halagang Tunay at Tapat, kasing halaga ng mga paninda ng mga dayuhan, ng Lahat Halos ng Inyong Magiging kailangan sa inyong Bahay o sa inyong Tindahan, na maaari ninyong maipagbili naman sa halagang makakatapat at maijalaban pa sa mga tindahan ng dayuhan.

Bigas, Palay, Darak, binlid, cafe, cacaw, mani, asin, mantica, mantequilla, salmon, sardinas, jamon, "Pina", Hocsin, jamon de china at lahat na mabibili sa isang "Grocery", mga pagkaing de lata, pagkaing inimbak na gawa sa Amerika, Europa at ... ng "Senerita", "Alpine" at iba pa. Gasolina, petroleo, langis, grasa, goma, bombilla ... at iba pang gamit sa mga auto. Cigarrillo at tabaco ng sari-saring fabrica, at Lubha Pang Maraming Bagay na inyong maaaring mabile dine sa aming tindahan, sa Tapat at Tunay na Halaga.

Kami ay Naghahatid sa mga Bahay at Tindahan, Maging sa Maynila at mga Lalawigan.

MULING SISILANG

CHINELERIA AT SAPATERIA Ni

Tomas Villanueva, Ama

Ang aming sapatos at sinilas ay pawang mabubuti at sadyang matibay. Ginagamitan ng mabuting uri ng kasangkapan. Nagkukumpuni ng bola ng Indoor, Base ball, Volleyball at Basket ball. Tumatangap ng bilin sa lalawigan sa C. O. D.

Los Obreros Personeros

Ni LEON T. ORTIZ

Tindahan ng mga sarisari, mga inuming yari dito sa atin at sa ibang lupain, mga pagkaing inimbak sa lata, Asukal, Kape, Chocolate, Hamon at mga ibapa, sa murang halaga, maging sa pakiyawan at tingian.

Marcelino de Santos 1035-1037, Binondok, tapat ng palengke ng Divisoria

Cuyapo Transportation

Mayroong 12 trak na nagyayaot dito sa loob ng lalawigan ng Nueva Ecija, Pangasinan at Nueva Vizcaya.

FUNERARIA HENZON

Cabanatuan, Nueva Ecija Tel. 52

NUEVA ECIJA FURNITURE

NI MAXIMO N. CRUZ

Ang aming pagawaan ng mga kasangkapan sa bahay ay napabantug dahil sa kabutihan ng mga yari at kababaan ng halaga. Ano't tatankuin paninyong bumili sa ibang lahi samantalang may kababayan kayong makapagbibili ng lalong mabuti at matitibay na kasangkapan? Kung bakit mura ang aming pagkahalaga ay sapagka't may makina kaming ginagamit upang makatipid sa upahan sa paggawa. Magsadya kayo sa aming tindahan at gagawaan sa ... ng del Pilar tabing Bangko Nacional, Cabanatuan, Nueva Ecija.

Dr. B. T. Garcia

Optometrist

Tag-init na naman..! Ngunit huag kayong matakot sa init at alikabok. Mayroon kaming salaming angkop para sa iniyo. Magsadya kayo sa aming tangapan at masisiyahan kayo.

Mura ngunit pinakamabuting uri na matatagpuan sino mang optiko.

Tangapan: 1304-1306 Daang Sande, Tondo, Manila.

Tangapan sa lalawigan: Gapan at San Isidro, Nueva Ecija.

SASTRERIA AT SOMBRERERIA
ni I. Alvaran

Yumayari ng kasuotan sa 12 oras Azcarraga 808, Tondo, Manila. Residencia: 158 Prudencia

Telefono 4 80 07 Tondo, Manila

GAROCERIA SAN MIGUEL
ni Agaton Mendez

Daang Rizal, pagahon ng badeo Cabanatuan, Nueva Ecija.

Gumagawa kami ng kariton, carromata, Guarnicion, suyod at nagbabakal ng kalabaw at kabayo.

Cabanatuan Oxy-Acetulene Welding
ni Eustacio M. Cruz

Daang Rizal Blg. 97, Cabanatuan N. E.

Naghihinang ng mga bakal aserado at fundido, o ano mang bahagi ng makina. Ang may ari ang naghihinang, kaya sinasagutan ang aming gawain. May 15 taong bihasa kami sa gawaing ito.

Dito na tayo
Tindahan ni Fortunato M. Carlos

Daang Pako Roman, Blg. 53, Cabanatuan, N. E. Mayroon bagang Pilipinong nagnanais ng kasarinlan kung sa kabila ng kaniyang paglulungati ay sa dayuhan din bibili? Kung nais natin ang kalayaan magtangkilikan tayo.

Regino Santos
Tindahan ng mga Balat, Tersopelo, Pelosa, Suelas, Goma, Pagkit, at iba't iba pa. Marami ng mga Sapateria at Tainelero ang dahil sa pagamit ng mga kasangkapang galing sa aming tindahan ang umunlad ang kabuhayan at sumulong sa hanap buhay, dahil sa kababaan ng aming halaga.

332 Nueva, Manila Tel. 26770

SANTA CRUZ BAZAR
ni M. Lontok

27 Plaza Sta. Cruz, Manila

Nagbibili ng gunting labaha at mga kagamitan ng carpintero at mecanico na tatak Bazar Pilipino, school suplies at iba pa.

MGA TRAK NG PILIPINO
Bakit sasakay pa kayo sa mga sasakyang dayuhan, tayo naman ay mayroon din. Naito ang talaan ng mga trak na nagyayaot dito na mula sa Nueva Ecija, Bulakan Rizal at Maynila:

V. Santiago Transportation
Nagyayaot dito mula sa San Antonio, N. E. at Maynila at sa loob ng lalawigang N. E.

Atlag-Malolos Transportation
Mula sa Malolos ay nagbibiaje Maynila, Bulakan at Cabanatuan, Nueva Ecija. Abangan ninyong lagi ang aming mga trak na may pamagat na Atlag Malolos Trans.

Villar Transportation
Nagyayaot dito sa loob ng lalawigang Nueva Ecija, at nagpupunta sa Maynila na nagdadaan sa Bulakan at Rizal.

Tagle Transportation
Mula sa Sta. Maria, Licab ay nagbibibiaje sa loob ng Nueva Ecija at nagtutungong Bulakan at Maynila.

Kalabi Transportation
Nagyayaot dito ang aming mga truck sa San Jose, Rosales, Cabiao at mga bayang dinadaanan sa lalawigan ng Nueva Ecija. Pamintuan Auto Repair— Nagkukumpuning mga trak, auto at ano mang uri ng makina. Nagbibili kami ng mga kagamitan sa mga trak at auto, gasolina at langis, at iba pa

Daang Rizal, Cabanatuan, Nueva Ecija.

Bernardo & Sons Transportation
Central Office Sta. Rosa, N. E.

May trak kaming nagyayaot dito sa Maynila, Bulakan, Cabiao at mga bayang dinadaanan sa lalawigan ng Nueva Ecija. Bernardo & Sons Trans. May Caroceria kaming gumagawa ng mga kaha ng trak at calesa sa murang halaga. Pinananagutan ang aming mga yari.

SASTRERIA AT SOMBRERERIA
ni I. B. Alvaran

Yumayari ng kasuotan sa 12 oras
Azcarraga 908, Tondo, Manila. Residencia: 158 Prudencia
Telefone 4 81 07 Tondo, Manila

CAROCERIA SAN MIGUEL
ni Agaton Mendez
Daang Rizal, pagahon ng badeo
Cabanatuan, Nueva Ecija.

Gumagawa kami ng kariton, carromata, Guarnicion, suyod at nagbabakal ng kalabaw at kabayo.

Cabanatuan Oxy-Acetulene Welding
ni Eustacio M. Cruz
Daang Rizal Blg. 97, Cabanatuan N. E.

Naghihinang ng mga bakal aserado at fundido, o ano mang bahagi ng makina. Ang may ari ang naghihinang, kaya sinasagutan ang aming gawain. May 15 taong bihasa kami sa gawaing ito.

Dito na tayo
Tindahan ni Fortunato M. Carlos
Daang Pako Roman, Blg. 53, Cabanatuan, N. E. Mayroon bagang Pilipinong nagnanais ng kasarinlan kung sa kabila ng kaniyang paglulungati ay sa dayuhan din bibili? Kung nais natin ang kalayaan magtangkilikan tayo.

Regino Santos
Tindahan ng mga Balat, Tersopelo, Pelosa, Suelas, Goma, Pagkit, at iba't iba pa. Marami ng mga Sapateria at Tsinelero ang dahil sa pagamit ng mga kasangkapang galing sa aming tindahan ang umunlad ang kabuhayan at sumulong sa hanap buhay, dahil sa kababaan ng aming halaga.
332 Nueva, Manila Tel. 26770

SANTA CRUZ BAZAR
ni M. Lontok
27 Plaza Sta. Cruz, Manila
Nagbibili ng gunting labaha at mga kagamitan ng carpintero at mecanico na tatak Bazar Pilipino, school suplies at iba pa.

MGA TRAK NG PILIPINO

Bakit sasakay pa kayo sa mga sasakyang dayuhan, tayo naman ay mayroon din. Naito ang talaan ng mga trak na nagyayaot dito na mula sa Nueva Ecija Bulakan Rizal at Maynila:

V. Santiago Transportation
Nagyayaot dito mula sa San Antonio, N. E. at Maynila at sa loob ng lalawigang N. E.

Atlag-Malolos Transportation
Mula sa Malolos ay nagbibiaje Maynila, Bulakan at Cabanatuan, Nueva Ecija. Abangan ninyong lagi ang aming mga trak na may pamagat na Atlag Malolos Trans.

Villar Transportation
Nagyayaot dito sa loob ng lalawigang Nueva Ecija, at nagpupunta sa Maynila na nagdadaan sa Bulakan at Rizal

Tagle Transportation
Mula sa Sta. Maria, Licab ay nagbibibiaje sa loob ng Nueva Ecija at nagtutungong Bulakan at Maynila

Kalabi Transportation
Nagyayaot dito ang aming mga truck sa San Jose, Rosales, Cabiao at mga bayang dinadaanan sa lalawigan ng Nueva Ecija.
Pamintuan Auto Repair— Nagkukumpuning mga trak, auto at ano mang uri ng makina. Nagbibili kami ng mga kagamitan sa mga trak at auto, gasolina at langis, at iba pa.
Daang Rizal, Cabanatuan, Nueva Ecija.

Bernardo & Sons Transportation
Central Office Sta. Rosa, N. E.
May trak kaming nagyayaot dito sa Maynila, Bulakan, Cabiao at mga bayang dinadaanan sa lalawigan ng Nueva Ecija.
Bernardo & Sons Trans. May Caroceria kaming gumagawa ng mga kaha ng trak at calesa sa murang halaga. Pinanagutan ang aming mga yari.

MAGSIMPAN

Tindahang Pilipino, Puhunang Pilipino
At Sa Kapakinabangan Ng Bayang Pilipino

[illegible] STO. CRISTO MALAPIT SA DIVISORIA, MAYNILA

[illegible]

Ibig ninyong [illegible] ng mura? - Magsadya kayo sa MAGSIMPAN

[illegible] ninyo ang sari-saring Gamot, Pabango, Losion, Bay Rum, Pulbos, Pomada [illegible] iba pa? - Magsadya kayo sa aming Botica Laboratorio.

Dito rin ninyo matatagpuan ang bantug na TINTA at TINA sa damit ng "MAGSIMPAN". Nagkamit ng Unang Gantingpala (Diploma at Medalyang Ginto [illegible] Tanghalan ng Karnabal ng taong 1924 at 192[illegible].

Liwanagin Ninyong Mabuti Ang Tatak "MAGSIMPAN" Sa Inyong Pagbibili

Ibig [illegible] ninyo ang sari-saring kagamitan ng mga Eskuwela (School Supplies)?

Sa Limbagan at Aklatan ng "MAGSIMPAN" doon ninyo matatagpuan. Tumatanggap din kami ng sari-saring Limbagin, gaya ng mga Alegatos, Cartelones [illegible] Etiquetas, Tarjetas at iba pa.

N[illegible]li rin kami ng sari-saring Alak na gawa sa Europa at dito sa Pilipin[illegible] Tabako at Sigarilyong iba't ibang tatak; mga Posporong Gui-[illegible]ra, [illegible] Bulaklak ng Bato, Rizal, Bueno, Olivenza at iba pa; mga [illegible]mba[illegible] sa l[illegible] ng mga Gatas, Salmon, Sardinas at iba pa; mga sari-saring uri ng Asukal, at ang Gawgaw na dalisay at walang halo na kilala sa [illegible]

Gawgaw "Magsimpan"

Lubhang marami pa kaming mga paninda na hindi nasasabi dito, sa dahilang tutoong pahahaba